

Trontalen udtalte Glæde over det stadig voksende Samarbejde mellem de tre nordiske Folk i denne for de neutrale Lande saa vanskelige Tid. Med Hensyn til vore indenrigspolitiske Opgaver kan man gaa ud fra, at Folketinget er rede til at deltage i og støtte et Arbejde, der har til Formaal at lindre det haarde Tryk, som Verdenskrigen paa mange Maader har medført for Befolkningen, og underligt vilde det være, om ikke ellers stærkt afvigende Meninger skulde kunne samles om et saadant Arbejde i Fællesfølelse og med Fællesmaal.

Hvad Ordningen af Forholdet mellem Danmark og Island angaar, tør det haabes, at den danske Rigsdag vil yde sin gode Medvirken til, at en for Riget tilfredsstillende Løsning kan naas.

I Henhold til og i Overensstemmelse med disse mine Udtalelser skall jeg paa min Medforslagsstillers og egne Vegne stille følgende Forslag til Beslutning af Folketinget:

„Idet Folketinget bringer Kongen sin Tak for Trontalens Hilsen og dens Ønsker for Rigsdagsarbejdet, bekræfter Tinget Trontalens Forvisning om, at under dette Arbejde vil selv stærkt fra hinanden afvigende Meninger samles i Fællesfølelse og Fællesmaal, og erklærer sig derfor rede til under Ledelse af det Ministerium, hvis parlamentariske Grundlag Valgene har fornyet, at fremme Arbejdet for de i Trontalen nævnte Spørgsmaal i Tillid til, at Ministeriet ufravigelig vil fortsætte saavel sin Neutralitetspolitik som Bestræbelserne for at sikre Landets Forsyning, Erhvervenes Virksomhed og for at lindre for Befolkningen Tidens haarde Tryk.“

Om den Maade, hvorpaa denne Beslutning bør overbringes, forbeholder jeg mig mundtlig at stille Forslag ved Forhandlingernes Slutning.

J. C. Christensen: Det er en Selvfølge, at alle Partier med Glæde har kunnet være med til at rykke ind her paa Christiansborg og rykke ind med en ny Grundlov i Stedet for den gamle, om hvis Forstaaelse og rette Brug der har været saa mange Kampe. Da dette er en almindelig Følelse i alle Partier, er der jo ikke nogen Grund til at tale længe derom. Man kunde fristes til at undersøge, om denne Glæde nu ogsaa var helt ublandet hos det radikale Parti, eftersom det i sin Tid stemte mod Lovforslaget om Opførelse af Christiansborg Slot og bebredede Venstre, at vi den Gang, som det hed fra den Side, arbejdede for Hofflove og Slotslove. Men vi kan jo springe

det over, som Manden sagde om Runder-taarn, thi det radikale Parti har i Aarenes Løb sagt saa mange Ting, som deres Handlinger har staaet i Strid med, at der neppe er Grund til særlig at undersøge Forholdet med Hensyn til denne Sag.

Jeg skal derfor vende mig til det foreliggende Forslag til Beslutning og tale om det og om de Forhold, som hænger sammen dermed. Det hedder i det foreliggende Forslag til Beslutning, at Ministeriet har faaet sit parlamentariske Grundlag fornyet ved Valgene. Dette er uimodsigelig rigtigt, det kunde ikke være anderledes, det er en ren Selvfølge, at der maa være sket en Fornyelse, men om denne Fornyelse har ført med sig, at det parlamentariske Grundlag er forringet og svækket, eller om det er forbedret og styrket, se, det er jo i Virkeligheden Spørgsmaalet — og det staaer der ikke noget om i det foreliggende Forslag til Beslutning. Hvis man ser rent objektivt paa Valgene — saa vidt som det er muligt for Partifolk at gøre det —, tror jeg dog, man vil komme til det Resultat, at Ministeriets parlamentariske Grundlag er forringet og svækket og ikke forbedret og styrket. Jeg tror, man maa indrømme, at Strømretningen ved Valgene har været Ministeriets Partier imod. Tallene viser det, og hele Valgagitationen viser det ogsaa. Ved Valget stemte 921'310 Vælgere. Af disse fik de ministerielle Partier 454'343, altsaa ikke paa langt nær Halvdelen. Men endnu stærkere viser det sig, at Strømmen maa have gaaet de ministerielle Partier imod, naar man betragter Agitationen under Valget, thi de greb efterhaanden under Valgkampagnen til en Agitation, som de selv i Forvejen havde fraraadet. Forud for den egentlige Valgkampagne holdt Statsministeren en Tale, i hvilken han stærkt fraraadede Partierne under Valgkampen at komme ind paa internationale Forhold eller vort Forhold til Udlandet; idet han meget bestemt tilraadede, at Partierne stod fælles om dette. Saaledes gik det jo imidlertid ikke. Efterhaanden som Valgkampagnen skred frem, kom man stærkere og stærkere ind paa netop at omtale Neutralitetspolitikken og vort Forhold til Udlandet, indtil det til sidst endte med, at ministerielle Aviser rent ud skrev: De, der vil Krig, stemmer mod Ministeriet, og de, der vil Fred her i Landet, stemmer for Ministeriet. Se det var jo en Agitation, som man kunde tage og føle paa, som man siger, og som jo var ganske eftertrykkelig i Modstrid med den Advarsel, der var fremsat fra Statsministerens Side. Jeg tror nok, denne